TUAIRIM AN ABHCÓIDE GHINEARÁLTA
MEDINA
arna tabhairt an 5 Meitheamh 2025[1]

Cás C-711/23 P

Viktor Filippovich Rashnikov
v

Comhairle an Aontais Eorpaigh

(Achomharc – Comhbheartas eachtrach agus slándála – Bearta sriantacha a glacadh i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin – Reo na gcistí – Ainm an achomharcóra a áireamh ar liostaí na ndaoine, na n-eintiteas agus na gcomhlachtaí lena mbaineann – Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145/CBES – Léiriú – An coincheap 'príomhdhuine gnó' – Iompar pearsanta sonrach maidir le tionchar – An coincheap 'earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise' – Pléadáil neamhdhleathachta)

I. Réamhrá

1. Baineann an Tuairim seo le hachomharc arna thabhairt ag Viktor Filippovich Rashnikov[2] lena n-iarrtar go gcuirfí breithiúnas an 13 Meán Fómhair 2023, *Rashnikov* v *an Chomhairle* (T-305/22, EU:T:2023:530),[3] ar ceal. Leis an mbreithiúnas sin, dhíbh an Chúirt Ghinearálta an chaingean arna tabhairt ag an achomharcóir, ar bhonn Airteagal 263 CFAE, i gcoinne:

– Chinneadh (CBES) 2022/429 ón gComhairle an 15 Márta 2022 lena leasaítear Cinneadh 2014/145/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 87I, lch. 44) agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2022/427 ón gComhairle an 15 Márta 2022 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 269/2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 87I, lch. 1),[4]

– Chinneadh (CBES) 2022/1530 ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2022 lena leasaítear Cinneadh 2014/145/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena

1 Bunteanga: an Béarla.

2 'An t-achomharcóir'.

3 'An breithiúnas atá faoi achomharc'.

4 Le chéile, 'na gníomhartha tosaigh'.

mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 239, lch. 149) agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2022/1529 ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2022 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 269/2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2022 L 239, lch. 1),[5] agus

– Chinneadh (CBES) 2023/572 ón gComhairle an 13 Márta 2023 lena leasaítear Cinneadh 2014/145/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2023 L 75I, lch. 134) agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2023/571 ón gComhairle an 13 Márta 2023 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 269/2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2023 L 75I, lch. 1),[6]

sa mhéid a bhí ainm an achomharcóra ar na liostaí atá i gceangal leis na gníomhartha sin. Trí na gníomhartha sin, chuir Comhairle an Aontais Eorpaigh cosc ar an achomharcóir dul isteach i gcríocha na mBallstát nó idirthuras a dhéanamh tríothu agus rinne sí a chistí agus a acmhainní eacnamaíocha uile a reo sna críocha sin.

2. Tá an cás seo ar cheann de na chéad achomhairc a tugadh os comhair na Cúirte Breithiúnais maidir leis na bearta sriantacha a ghlac an Chomhairle tar éis ionradh fhórsaí armtha Chónaidhm na Rúise ar an Úcráin.[7] Maidir leis an gcritéir a leagtar síos in Airteagal 1(1)(e) agus Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145/CBES,[8] arna leasú le Cinneadh (CBES) 2022/329,[9] agus in Airteagal 3(1) (g) de Rialachán (AE) Uimh. 269/2014,[10] arna leasú le Rialachán (AE) 2022/330[11] tugtar leis an gcás seo an deis don Chúirt, ina suí di mar Mhór-Dhlísheomra, an léiriú ar an gcritéar sin a shuí agus scrúdú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht an chritéir sin. Déantar foráil leis an gcritéar sin, dá ngairtear 'critéar (g)' de ghnáth, maidir le liosta de na príomhdhaoine gnó a bhfuil baint acu leis na hearnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise.

3. Áitíonn an t-achomharcóir, *inter alia*, gur bhain an Chúirt Ghinearálta míbhrí as Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú,[12] trína chinneadh, go bunúsach, nach gceanglaítear ar an gComhairle le comhlíonadh an chritéir atá ann aon iompar nó rannchuidiú sonrach ar thaobh an duine liostaithe a léiriú, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, ná nasc a bhunú le réimeas na tíre sin. Ina theannta sin, dá measfaí go

5 Le chéile, 'an chéad sraith de ghníomhartha cothabhála'.

6 I dteannta a chéile, 'an dara sraith de ghníomhartha cothabhála' agus, in éineacht leis na gníomhartha tosaigh agus leis an gcéad sraith de ghníomhartha cothabhála, 'na gníomhartha atá i gceist'.

7 Féach freisin breithiúnas an 13 Márta 2025, *Shuvalov* v *an Chomhairle* (C-271/24 P, EU:C:2025:180), agus mo Thuairimí in *Timchenko* v *an Chomhairle* (C-702/23 P, EU:C:2025:273) agus in *Timchenko* v *an Chomhairle* (C-703/23 P, EU:C:2025:274).

8 Cinneadh ón gComhairle an 17 Márta 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2014 L 78, lch. 16).

9 Cinneadh ón gComhairle an 25 Feabhra 2022 lena leasaítear Cinneadh 2014/145 (IO 2022 L 50, lch. 1).

10 Rialachán ón gComhairle an 17 Márta 2014 maidir le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin (IO 2014 L 78, lch. 6).

11 Rialachán ón gComhairle an 25 Feabhra 2022 lena leasaítear Rialachán Uimh. 269/2014 (IO 2022 L 51, lch. 1).

12 Ar mhaithe le gontacht, ba cheart tagairtí don chritéar a leagtar síos in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a thuiscint mar thagairtí freisin don chritéar a leagtar síos in Airteagal 1(1)(e) den chinneadh sin agus in Airteagal 3(1) (g) de Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú. Féach míreanna 9 agus 11 den Tuairim seo.

bhfuil léiriú na Cúirte Ginearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ceart, ba cheart don Chúirt Ghinearálta a dhearbhú go bhfuil an fhoráil sin neamhdhleathach ar bhonn na pléadála neamhdhleathachta a ardaíodh ag an gcéad chéim faoi Airteagal 277 CFAE.

4. Baineann an cás seo le Cásanna C-696/23 P, C-704/23 P, C-35/24 P agus C-111/24 P, a eascraíonn as na hachomhairc a thionscain Dmitry Alexandrovich Pumpyanskiy, Tigran Khudaverdyan, Dmitry Arkadievich Mazepin agus German Khan faoi seach i gcoinne bhreithiúnais na Cúirte Ginearálta lena ndeimhnítear go bhfuil a n-ainmneacha ar liostaí na ndaoine atá faoi réir bearta sriantacha faoi Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Tugtar na Tuairimí sna cásanna sin inniu freisin, ina ndíríonn mé ar na hábhair shonracha ar iarr an Chúirt Bhreithiúnais orm scrúdú a dhéanamh orthu maidir le léiriú ar an gcritéir liostaithe atá san fhoráil sin agus lena mbailíocht, go háirithe i bhfianaise na bpríomhargóintí coitianta arna gcur isteach ag na hachomharcóirí.

II. Fíricí agus nós imeachta

A. Cúlra na díospóide

5. Tá cur síos ar chúlra na díospóide i míreanna 2 go 25 den bhreithiúnas atá faoi achomharc. Chun críocha na Tuairime seo, is féidir achoimre a dhéanamh ar an gcúlra sin trí thagairt a dhéanamh do na fíorais seo a leanas nach bhfuil faoi dhíospóid.

6. Is duine gnó de náisiúntacht Rúiseach é an t-achomharcóir.

7. An 17 Márta 2014, ghlac an Chomhairle, ar bhonn Airteagal 29 CAE, Cinneadh 2014/145. An dáta céanna, ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di ar bhonn Airteagal 215(2) CFAE, Rialachán Uimh. 269/2014. Bhain an dá ghníomh le bearta sriantacha i ndáil le gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin.

8. An 25 Feabhra 2022, ghlac an Chomhairle Cinneadh 2022/329 lena leasaítear Cinneadh 2014/145 agus Rialachán 2022/330 lena leasaítear Rialachán Uimh. 269/2014, lenar modhnaíodh *inter alia* na critéir ar dá réir a d'fhéadfadh daoine nádúrtha nó dlítheanacha, eintitis nó comhlachtaí a bheith faoi réir na mbeart sriantach atá i gceist.

9. Le hAirteagal 1(1)(e) de Chinneadh 2014/145, sa leagan arna leasú le Cinneadh 2022/329,[13] cuirtear cosc ar dhaoine nádúrtha a chomhlíonann critéar atá comhionann go substaintiúil leis an gcritéar a leagtar amach in Airteagal 2(1)(g) den Chinneadh sin teacht isteach i gcríocha na mBallstát nó idirthuras a dhéanamh tríothu. Foráiltear leis an bhforáil dheireanach sin, dá réir sin, do reo cistí agus acmhainní eacnamaíocha, *inter alia*, daoine nádúrtha lena gcomhlíontar an critéar sin.

[13] 'Cinneadh 2014/145, arna leasú'.

10. Go sonrach, léitear Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar a leanas:

‘1. Dhéanfaí na cistí, agus na hacmhainní eacnamaíocha uile, ar leis na daoine, na heintitis nó na comhlachtaí seo a leanas iad, nó atá faoina n-úinéireacht nó atá ina seilbh nó á rialú acu:

…

(g) príomhdhaoine gnó nó daoine dlítheanacha, príomheintitis nó príomhchomhlachtaí atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, rialtas atá freagrach as ionghabháil na Crimé agus díchobhsú na hÚcráine,

… a reo.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

11. Le Rialachán Uimh. 269/2014, sa leagan arna leasú le Rialachán 2022/330,[14] ceanglaítear bearta a ghlacadh chun cistí a reo agus leagtar síos ann na rialacha mionsonraithe lena rialaítear reo cistí i dtéarmaí atá comhionann, go bunúsach, leis na téarmaí a úsáidtear i gCinneadh 2014/145, arna leasú. Go bunúsach, atáirgtear Airteagal 2(1)(g) den Chinneadh sin le hAirteagal 3(1)(g) de Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú.

12. An 15 Márta 2022, i bhfianaise thromchúis na staide san Úcráin, ghlac an Chomhairle na gníomhartha tosaigh. Cuireadh ainm an achomharcóra leis an liosta atá i gceangal le Cinneadh 2014/145, arna leasú, agus leis an liosta in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú, ar na forais seo a leanas:

‘Is mórolagarc Rúiseach é [an t-achomharcóir] atá ina úinéir agus ina chathaoirleach ar Bhord Stiúrthóirí na cuideachta Magnitogorsk Iron & Steel Works (MMK). Tá MMK ar cheann de na cáiníocóirí is mó sa Rúis. Tháinig méadú le déanaí ar an ualach cánach ar an gcuideachta, rud a d’fhág go raibh fáltais i bhfad níos airde chuig buiséad Stát na Rúise.

Dá bhrí sin, is príomhdhuine gnó Rúiseach é atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, atá freagrach as ionghabháil na Crimé agus as díchobhsú na hÚcráine.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

13. An 16 Márta 2022, d’fhoilsigh an Chomhairle fógra in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* mar eolas do na daoine atá faoi réir na mbeart sriantach dá bhforáiltear sna gníomhartha tosaigh (IO 2022 CI 121, lch. 1).

14. An 13 Aibreán 2022, d’iarr an t-achomharcóir ar an gComhairle rochtain a thabhairt dó ar na doiciméid a bhí mar bhonn le glacadh na mbeart sriantach a rinne difear dó. Chomhlíon an Chomhairle an iarraidh sin an 28 Aibreán 2022.

15. An 31 Bealtaine 2022, chuir an t-achomharcóir iarraidh ar athbhreithniú faoi bhráid na Comhairle.

[14] ‘Rialachán Uimh. 269/2014, arna leasú’.

16. An 14 Meán Fómhair 2022, ghlac an Chomhairle an chéad sraith de ghníomhartha cothabhála, lenar cuireadh síneadh leis na bearta a glacadh i gcoinne an achomharcóra go dtí an 15 Márta 2023, gan leasú a dhéanamh ar na forais chun a ainm a áireamh ar na liostaí atá i gceist.

17. An 31 Deireadh Fómhair 2022, d'iarr an t-achomharcóir go ndéanfaí athbhreithniú ar an gcéad sraith de ghníomhartha cothabhála.

18. An 13 Márta 2023, ghlac an Chomhairle an dara sraith de ghníomhartha cothabhála, lenar cuireadh síneadh leis na bearta a glacadh i gcoinne an achomharcóra go dtí an 15 Meán Fómhair 2023, gan leasú a dhéanamh ar na forais chun a ainm a áireamh ar na liostaí atá i gceist i gcomparáid leosan a leagtar amach sa chéad sraith de ghníomhartha cothabhála.

B. Na himeachtaí os comhair na Cúirte Ginearálta agus an breithiúnas atá faoi achomharc

19. Trí iarratas a taisceadh i gClárlann na Cúirte Ginearálta an 24 Bealtaine 2022, thionscain an t-achomharcóir caingean le haghaidh neamhniú le haghaidh na ngníomhartha atá i gceist.

20. Mar thaca lena chaingean, d'ardaigh an t-achomharcóir cúig shaincheist dlí, lena n-éilítear, go bunúsach, ar an gcéad dul síos, sárú ar an gceart chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil agus ar an oibleagáid cúiseanna a lua, ar an dara dul síos, earráid fhollasach mheasúnaithe agus mainneachtain an dualgas cruthúnais a chomhlíonadh, ar an tríú dul síos, mainneachtain prionsabal na comhréireachta agus sárú ar chearta bunúsacha a chomhlíonadh agus, ar an gceathrú dul síos, sárú ar phrionsabal an neamh-idirdhealaithe. Ina theannta sin, ina dhá ráiteas modhnaithe, d'ardaigh an t-achomharcóir an cúigiú saincheist dlí i gcoinne an chéad agus an dara sraith de ghníomhartha cothabhála, lena líomhnaítear sárú ar an gceart chun éisteacht a fháil agus sárú ar oibleagáid na Comhairle athbhreithniú a dhéanamh ar a cinneadh. Le linn na n-imeachtaí, d'ardaigh an t-achomharcóir pléadáil neamhdhleathachta freisin faoi Airteagal 277 CFAE i gcoinne Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

21. Sa bhreithiúnas atá faoi achomharc, dhíbh an Chúirt Ghinearálta caingean an achomharcóra.

22. Ar an gcéad dul síos, maidir leis an léiriú ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mheas an Chúirt Ghinearálta gur thug an critéar atá ann coincheap an tionchair i ndáil le gníomhaíocht a fheidhmiú in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise le tuiscint, gan aon choinníoll breise a bhaineann le nasc le córas an rialtais sin. Dar leis an gCúirt Ghinearálta, leis an gcritéar sin, d'fhéach an Chomhairle le leas a bhaint as an tionchar is dócha a bheidh ag an gcatagóir daoine lena mbaineann ar réimeas na Rúise, trína spreagadh chun brú a chur air a bheartas a athrú. Dá bhrí sin, ní mór an coincheap 'príomhdhuine gnó' a thuiscint mar thagairt do thábhacht na ndaoine sin i bhfianaise, *inter alia*, a stádais gairme, thábhacht a ngníomhaíochtaí eacnamaíocha, mhéid a sealúchas caipitil nó a bhfeidhmeanna laistigh de cheann amháin nó níos mó de na cuideachtaí ina saothraíonn siad na gníomhaíochtaí sin. [15]

[15] An breithiúnas atá faoi achomharc, míreanna 66 go 67.

23. Dar leis an gCúirt Ghinearálta, tacaíodh leis an léiriú sin leis an bhfíoras gurbh é cuspóir na mbeart sriantach atá i gceist costais na ngníomhaíochtaí a bhaineann an bonn d'iomláine chríochach na hÚcráine a mhéadú. Thug an cuspóir sin le tuiscint freisin, tríd an nath 'lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise', gurbh iad na hearnálacha eacnamaíocha seachas na daoine gnó dá dtagraítear. [16]

24. Ar an dara dul síos, maidir le fiúntas na bhforas chun an t-achomharcóir a liostú a leagtar amach sna gníomhartha atá i gceist, mheas an Chúirt Ghinearálta go raibh an Chomhairle go hiomlán i dteideal teacht ar an gconclúid go raibh an t-achomharcóir ina phríomhdhuine gnó, nach ndearna sé díospóid ina choinne agus a d'fhéadfaí a thuiscint freisin ó thábhacht eacnamaíoch na cuideachta Magnitogorsk Iron & Steel Works (MMK) a raibh sé ina úinéir uirthi agus ina chathaoirleach ar an mBord Stiúrthóirí. [17] Ina theannta sin, shonraigh an Chúirt Ghinearálta gur thug an Chomhairle ar aird corpas fianaise atá sonrach, beacht agus comhsheasmhach go leor a d'fhéadfadh a léiriú go raibh an t-achomharcóir rannpháirteach in earnáil eacnamaíoch, eadhon earnáil na miotalóireachta, ar foinse shuntasach ioncaim í do Rialtas Chónaidhm na Rúise. [18]

25. Ar an tríú dul síos, dhiúltaigh an Chúirt Ghinearálta do phléadáil an achomharcóra go raibh an critéar dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, neamhdhleathach. [19] I ndáil leis sin, chuir an Chúirt Ghinearálta in iúl nach mbunaítear leis an gcritéar sin toimhde go bhfuil nasc idir stádas mar phríomhdhuine gnó agus Rialtas Chónaidhm na Rúise. [20] Dúirt sí freisin go bhfreagraíonn an critéar sin do mhian na Comhairle brú a chur ar údaráis na Rúise deireadh a chur lena ngníomhaíochtaí agus lena mbeartais lena ndéantar an Úcráin a dhíchobhsú. [21] Thuig an Chúirt Ghinearálta as sin go bhfuil caidreamh réasúnach idir (i) díriú ar phríomhdhuine gnó atá ag feidhmiú in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear ioncam suntasach don rialtas, i bhfianaise thábhacht na n-earnálacha sin do gheilleagar na Rúise, agus (ii) cuspóir na mbeart sriantach sa chás seo, arb é atá ann brú a mhéadú ar Chónaidhm na Rúise agus costais a gníomhaíochtaí a mhéadú chun an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine. [22]

III. An t-ordú atá á lorg agus an nós imeachta os comhair na Cúirte Breithiúnais

26. Lena achomharc, a taisceadh leis an gCúirt Bhreithiúnais an 22 Samhain 2023, iarrann an t-achomharcóir ar an gCúirt Bhreithiúnais:

– an breithiúnas atá faoi achomharc a chur ar ceal;

– na gníomhartha atá i gceist a chur ar neamhní;

– mar mhalairt air sin, an cás a tharchur ar ais chuig an gCúirt Ghinearálta;

– a ordú don Chomhairle na costais a íoc.

[16] An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 68.
[17] An breithiúnas atá faoi achomharc, míreanna 71 go 78.
[18] An breithiúnas atá faoi achomharc, míreanna 79 go 90.
[19] An breithiúnas atá faoi achomharc, míreanna 99 go 109.
[20] An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 104.
[21] An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 106.
[22] An breithiúnas atá faoi achomharc, mír 108.

27. Ina freagra a taisceadh an 15 Feabhra 2024, iarrann an Chomhairle ar an gCúirt Bhreithiúnais an t-achomharc a dhíbhe agus a ordú don achomharcóir na costais a íoc.

28. Tionóladh éisteacht an 11 Feabhra 2025, inar fhreagair an t-achomharcóir agus an Chomhairle na ceisteanna i gcomhair freagra ó bhéal a chuir an Chúirt Bhreithiúnais, go háirithe maidir leis an léiriú ar an nath 'leading businesspersons' ('príomhdhaoine gnó') in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

IV. Measúnú

29. Mar thaca lena achomharc, maíonn an t-achomharcóir ceithre fhoras achomhairc, lena n-éilítear, go bunúsach:

– ar an gcéad dul síos, go ndearna an Chúirt Ghinearálta neamhaird ar raon feidhme a athbhreithnithe bhreithiúnaigh, go ndearna sí roinnt earráidí dlí agus go ndearna sí na fíorais a shaobhadh;

– ar an dara dul síos, go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí agus Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, á léiriú aici;

– ar an tríú dul síos, go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid nuair a dhiúltaigh sí don phléadáil neamhdhleathachta a ardaíodh faoi Airteagal 277 CFAE i gcoinne Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú; agus

– ar an gceathrú dul síos, gur chuir an Chúirt Ghinearálta Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, i bhfeidhm go mícheart maidir leis an achomharcóir agus gur sháraigh sí ceanglais fhíor-riachtanacha nós imeachta agus an oibleagáid cúiseanna a lua faoi Airteagal 296 CFAE.

30. D'iarr an Chúirt Bhreithiúnais go ndéanfaí scrúdú ar na hargóintí sonracha maidir le léiriú Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a bhaineann go bunúsach leis an dara foras achomhairc agus leis an gcéad chuid den tríú foras achomhairc. Thairis sin, d'iarr an Chúirt Bhreithiúnais go ndéanfaí anailís ar argóintí an achomharcóra maidir le díbhe na pléadála neamhdhleathachta a ardaíodh ag an gcéad chéim faoi Airteagal 277 CFAE. Tá na hargóintí sin le fáil sa dara cuid den tríú foras achomhairc. Díreoidh mo mheasúnú ar na príomh-shaincheisteanna sin, ar dhírigh na páirtithe a n-argóint ó bhéal orthu ag an éisteacht, mar a d'iarr an Chúirt Bhreithiúnais.

A. An dara foras achomhairc agus an chéad chuid den tríú foras achomhairc

31. Leis an dara foras achomhairc agus leis an gcéad chuid den tríú foras achomhairc, a d'fhéadfaí a scrúdú le chéile, áitíonn an t-achomharcóir gur bhain an Chúirt Ghinearálta míbhrí as an gcritéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Go bunúsach, ní aontaíonn sé leis an gCúirt Ghinearálta as a chinneadh nach gceanglaítear leis an bhforáil sin ar an gComhairle aon iompar sonrach ar thaobh an duine liostaithe a léiriú, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, ná aon nasc le réimeas na tíre sin a bhunú.

32. Mar is léir ó mhír 10 den Tuairim seo, foráiltear le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, do reo na gcistí agus na n-acmhainní eacnamaíocha uile ar le 'príomhdhaoine gnó iad … a bhfuil baint acu le hearnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise, atá freagrach as ionghabháil na Crimé agus as díchobhsú na hÚcráine, nó atá faoi úinéireacht, i seilbh nó faoi rialú na ndaoine sin.

33. Roinneann an t-achomharcóir a phríomhghearán ina dhá shraith argóintí, arb é is aidhm dóibh agóid a dhéanamh i gcoinne léiriú na Cúirte Ginearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, maidir leis an nath 'príomhdhaoine gnó' agus, ar an dara dul síos, maidir leis an nath 'rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise'.

1. An léiriú ar an nath 'príomhdhaoine gnó'

34. Sa chéad áit, maidir leis an gcoincheap 'príomhdhaoine gnó', áitíonn an t-achomharcóir gur cheart an téarma sin a thuiscint mar cheangal ar an duine lena mbaineann tionchar a imirt ar Rialtas Chónaidhm na Rúise. Ina thuairim, is léir ó roinnt leaganacha teanga d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú – mar atá i gcás an leagain Fraincise, ina n-úsáidtear an nath 'femmes et hommes d'affaires influents' – go gceanglaítear le cur i bhfeidhm na forála sin go mbeidh iompar tionchair ann i leith an rialtais sin nó go mbeidh nasc ann leis chun an tionchar sin a imirt.

35. Cuireann an Chomhairle i gcoinne na n-argóintí sin.

36. De réir cásdlí socair, agus foráil de dhlí an Aontais á léiriú, is gá machnamh a dhéanamh ní hamháin ar fhoclaíocht na forála sin, ach ar a comhthéacs agus ar chuspóirí na rialacha ar cuid díobh í freisin. Is amhlaidh atá, go háirithe, nuair nach ndéantar aon tagairt shainráite i dtéarmaí na forála de dhlí an Aontais lena mbaineann do dhlí na mBallstát chun a mbrí agus a raon feidhme a chinneadh, mar atá sa chás seo maidir le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. [23]

37. Ar an gcéad dul síos, maidir leis an léiriú litriúil ar an nath 'príomhdhaoine gnó', is eol go coitianta go dtagraíonn an focal 'duine gnó' do dhuine a oibríonn i ngnó, ar leibhéal feidhmiúcháin i gcuideachta de ghnáth. Ina theannta sin, tagraíonn an focal 'gnó' d'fheidhmiú gníomhaíochta eacnamaíche nó tráchtála. Dá bhrí sin, tagraíonn an téarma 'daoine gnó' in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, do dhaoine a dhéanann gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála laistigh de chuideachta ar leo í nó ina bhfuil post tábhachtach acu. [24]

38. Óna thaobh féin de, is aidiacht Béarla é an focal 'leading' (príomh) a shainmhínítear [as Gaeilge] mar 'an-tábhachtach nó is tábhachtaí'. [25] A mhéid a leanann an nath 'príomhdhaoine gnó', in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, an nath 'atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha', ní mór an coincheap 'príomh' a thuiscint mar thagairt do thábhacht na ndaoine gnó lena mbaineann san earnáil ina ngníomhaíonn sé agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith aige laistigh den earnáil sin, arb é, go bunúsach, an cinneadh a rinne an Chúirt Ghinearálta i mír 67 den bhreithiúnas atá faoi achomharc. Thairis sin, mar a léirítear sa mhír chéanna sin, féadfar cineál 'príomh' duine gnó a shuí i bhfianaise, *inter alia*, a stádais gairme,

[23] Breithiúnas an 20 Márta 2025, *DL* (C-61/24, EU:C:2025:197, mír 38 agus an cásdlí dá dtagraítear).

[24] Féach, i ndáil leis sin, an sainmhíniú a thug *Cambridge Dictionary*, atá ar fáil ag: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/businessperson.

[25] Féach, *inter alia*, an sainmhíniú a sholáthraíonn *Cambridge Dictionary* atá ar fáil ag: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/learner-english/leading.

thábhacht a ghníomhaíochtaí eacnamaíocha, mhéid a shealúchas caipitil nó a fheidhmeanna laistigh de cheann amháin nó níos mó de na cuideachtaí ina mbíonn sé ag gabháil do na gníomhaíochtaí sin. Ní dhéanann an t-achomharcóir agóid i gcoinne an chinnidh sin go sonrach ina achomharc.

39. Dá bhrí sin, ó thaobh litriúil de, ní dhearna an Chúirt Ghinearálta aon earráid trína chinneadh, go bunúsach, i mír 70 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, go bhfuil sé d'oibleagáid ar an gComhairle uile a léiriú chun a shuí gur 'príomhdhuine gnó' é duine de réir bhrí Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, is é sin go ndéanann an duine lena mbaineann gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála agus go meastar, i gcomhréir leis na heilimintí a thuairiscítear i mír 54 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, gur duine gnó an-tábhachtach nó gur an duine gnó is tábhachtaí é san earnáil eacnamaíoch ina n-oibríonn sé, amhail tionchar a imirt laistigh den earnáil sin.

40. Is fíor go gcáilíonn roinnt leaganacha teanga d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, an téarma 'daoine gnó' le focal atá coibhéiseach le 'influential' i mBéarla (ag a bhfuil tionchar), in ionad 'leading' (príomh). Maíonn an t-achomharcóir sin nach mór do na daoine gnó lena mbaineann an fhoráil sin a bheith in ann tionchar a imirt ní hamháin laistigh den earnáil eacnamaíoch ina n-oibríonn siad, ach go sonrach ar Rialtas Chónaidhm na Rúise féin.

41. I ndáil leis sin, áfach, meabhraím, de réir chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais, nach féidir leis an bhfoclaíocht a úsáidtear i leagan teanga amháin nó i roinnt leaganacha teanga d'fhoráil de dhlí an Aontais a bheith mar bhonn aonair do léiriú na forála sin. Ní mór forálacha dhlí an Aontais a léiriú agus a chur i bhfeidhm go haonfhoirmeach i bhfianaise na leaganacha a leagtar amach i dteangacha uile an Aontais Eorpaigh. [26]

42. Sa chás seo, tugaim faoi deara, i gcomhréir leis na mínithe a thug an Chomhairle ag an éisteacht, go gcáilítear le 12 leagan teanga d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, go bunúsach an t-ainmfhocal 'daoine gnó' le focal atá comhionann le 'leading' (príomh) i mBéarla. [27] Chomh maith leis na leaganacha sin, baineann cuid eile acu úsáid as focal a d'fhéadfaí a aistriú mar 'prominent' (mór le rá) nó 'principal' (príomha) i mBéarla, atá ag teacht leis an bhfocal 'leading' (príomh-), ó thaobh séimeantach de. [28] Mar sin, tá na breithnithe a chuirtear chun cinn i mír 35 den Tuairim seo, maidir le léiriú ar an nath 'leading businesspersons' (príomhdhaoine gnó) i mBéarla, infheidhme go hiomlán maidir leis na leaganacha sin uile.

43. Os a choinne sin, is iad na leaganacha teangacha Fraincise, Laitvise agus Liotuáinise amháin a cháilíonn an t-ainmfhocal 'daoine gnó' in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, le haidiacht a d'aistreofaí i mBéarla mar 'influential' (ag a bhfuil tionchar). É sin ráite, fiú sna teangacha sin, tá an caighdeán a bhaineann le bheith 'important' (tábhachtach) ar cheann de na príomhbhríonna a bhaineann le 'influential' (ag a bhfuil tionchar). [29] Dá bhrí sin, chun léiriú agus cur i bhfeidhm aonfhoirmeach Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar a cheanglaítear leis an gcásdlí dá dtagraítear i mír 41 thuas, a áirithiú, ba cheart léiriú a dhéanamh ar na leaganacha Fraincise, Laitvise agus Liotuáinise den nath 'leading businesspersons'

[26] Féach breithiúnas an 28 Samhain 2024, *Másdi* (C-169/23, EU:C:2024:988, mír 42 agus an cásdlí dá dtagraítear).

[27] Féach na leaganacha teangacha Bulgáirise, Seicise, Gearmáinise, Eastóinise, Cróitise, Iodáilise, Ungáirise, Polainnise, Slóvaicise, Slóivéinise, Fionlainnise agus Sualainnise d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

[28] Féach na leaganacha teangacha Ollainnise, Portaingéilise, Spáinnise, Gaeilge agus Rómáinise d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

[29] Féach, *inter alia*, an sainmhíniú a thug Le Robert; atá ar fáil ag: https://dictionnaire.lerobert.com/definition/influent.

(príomhdhaoine gnó) ar an mbealach céanna le formhór na leaganacha teanga den fhoráil sin, eadhon mar thagairt do thábhacht na pearsan gnó lena mbaineann san earnáil eacnamaíoch ina bhfuil sé rannpháirteach agus ina bhfuil sé in ann tionchar a imirt.

44. Is de bhrí na mbreithnithe thuas, ó thaobh litriúil de, nach bhfuil bunús maith le hargóint an achomharcóra go gceanglaítear ar an gComhairle, leis an nath 'príomhdhuine gnó', mar atá sé in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, iompar sonrach an duine liostaithe a léiriú, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, nó nasc a bhunú le réimeas na tíre sin.

45. Ar an dara dul síos, maidir leis an léiriú comhthéacsúil, ba mhaith liom a mheabhrú, ag an tús, gur tugadh isteach den chéad uair le Cinneadh 2022/329 an critéar liostaithe lena ndírítear ar 'phríomhdhuine gnó', dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Glacadh an cinneadh deireanach sin an 25 Feabhra 2022, is é sin, an lá tar éis d'Uachtarán Chónaidhm na Rúise oibríocht mhíleata a fhógairt san Úcráin agus tar éis d'fhórsaí armtha na Rúise tús a chur le hionsaí ar an tír sin.[30]

46. Thairis sin, tá sé tábhachtach a chur in iúl, sular leasaíodh é le Cinneadh 2022/329, go raibh critéar liostaithe in Airteagal 2(1) de Chinneadh 2014/145 cheana féin lenar féidir, go bunúsach, díriú ar dhaoine a d'fhéadfadh tionchar aonair a imirt ar Rialtas Chónaidhm na Rúise. B'amhlaidh a bhí, go háirithe, i gcás Airteagal 2(1)(d) de Chinneadh 2014/145, ina ndearnadh tagairt go bunúsach do dhaoine nádúrtha atá ag tacú go gníomhach, go hábhartha nó ó thaobh airgeadais de, nó a bhaineann tairbhe as cinnteoirí Rúiseacha atá freagrach as an mbonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine nó ar bagairt iad ar an méid sin. D'fhan an critéar sin i gCinneadh 2014/145, arna leasú, a thugann le fios dom go mbeadh léiriú ar Airteagal 2(1)(g) de mar rud a éilíonn cruthúnas ar iompar cumhachtach *vis-à-vis* Rialtas Chónaidhm na Rúise agus nasc leis an gcóras lena rialaítear an tír sin, mar a áitíonn an t-achomharcóir, iomarcach agus, dá bhrí sin, nach mbeadh sé comhsheasmhach ó thaobh comhthéacsúil de.

47. Dar liomsa, dá bhrí sin, agus gan dochar do na breithnithe breise a leagfaidh mé amach níos déanaí sa Tuairim seo, ní dóigh liom go dtacaíonn an léiriú comhthéacsúil ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, le hargóint an achomharcóra.

48. Ar an tríú dul síos, maidir leis an léiriú teileolaíoch, tá Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar chuid de chreat dlíthiúil lenar achtaíodh sraith beart sriantach nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo, mar a mheabhraigh an Chúirt Ghinearálta i gceart i mír 68 agus mír 106 den bhreithiúnas atá faoi achomharc,[31] chun an brú is mó is féidir a chur ar Chónaidhm na Rúise trí chostais a gníomhaíochtaí a mhéadú chun an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine sin.

49. Go deimhin, is iad sin cuspóirí na mbeart sriantach arna nglacadh i gcoinne na Rúise mar a ceapadh iad, go bunúsach, i mbreithiúnas na Cúirte Breithiúnais an 25 Meitheamh 2020, *VTB Bank* v *an Chomhairle* (C-729/18 P, EU:C:2020:499, mír 59),[32] ina luaitear freisin breithiúnas an

[30] Féach aithris 9 de Chinneadh 2022/329.

[31] Ba mhaith liom a chur in iúl go hachomair go bhfuil na cinntí a rinne an Chúirt Ghinearálta i mír 106 go 108 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, maidir leis na cuspóirí a shaothraítear leis na bearta sriantacha atá i gceist sa chás seo, mar chuid de mheasúnú na cúirte sin ar an bpléadáil neamhdhleathachta a d'ardaigh an t-achomharcóir ag an gcéad chéim faoi Airteagal 277 CFAE. Mar sin féin, tá siad comhsheasmhach leis an gcinneadh a rinne an Chúirt Ghinearálta i mír 68 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, agus measúnú á dhéanamh aici ar léiriú Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, lena gcumasaítear na cinntí sin uile a chur le chéile.

[32] Féach freisin breithiúnas an 17 Meán Fómhair 2020, *Rosneft agus páirtithe eile* v *an Chomhairle* (C-732/18 P, EU:C:2020:727, mír 85).

28 Márta 2017, *Rosneft* (C-72/15, EU:C:2017:236, mír 123). [33] Bhain an dá bhreithiúnas le léiriú na mbeart sriantach earnála a glacadh i bhfianaise na ngníomhaíochtaí i ndíchobhsú staid na hÚcráine, a tháinig roimh an ionsaí a rinne fórsaí armtha na Rúise ar an tír sin an 24 Feabhra 2022. [34] Mar sin féin, murab ionann agus argóintí an achomharcóra, tá na cuspóirí a shainaithin an Chúirt Bhreithiúnais sna breithiúnais sin fós bailí chun na bearta sriantacha aonair atá i gceist sa chás seo a léiriú, agus é á chur san áireamh gur glacadh bearta sriantacha earnála agus aonair araon faoi chuimsiú freagairt choiteann ar staid atá imithe in olcas fós ó ionsaí na Rúise, mar a luaitear go sainráite in aithrisí 10 agus 11 de Chinneadh 2022/329, lena leasaítear Cinneadh 2014/145. [35]

50. I bhfianaise an mhéid sin, táim den tuairim, i gcomhréir le cinntí na Cúirte Ginearálta i mír 107 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, gur féidir coinne a bheith leis go réasúnta, trí bhearta sriantacha a ghlacadh i leith na bpríomhdhaoine gnó a ndírítear orthu le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, go n-uasmhéadófar an brú atá ar Rialtas Chónaidhm na Rúise éirí as an bhfogha míleata a thug sí ar chríoch na hÚcráine. Tar éis an tsaoil, tá ról lárnach ag na príomhdhaoine den lucht gnó sin maidir le brabúsacht na n-earnálacha eacnamaíocha ina bhfuil siad rannpháirteach a choinneáil ar bun agus, ar deireadh, cuireann siad leis na hacmhainní airgeadais atá ar fáil do Rialtas Chónaidhm na Rúise chun a ghníomhaíochtaí agus a bheartais a shaothrú. Dá bhrí sin, trí chur isteach ar ghníomhaíocht na bpríomhphearsana gnó lena mbaineann, is dócha go gcuirfidh na bearta sriantacha atá i gceist sa chás seo srian leis an ioncam a fhaigheann Rialtas Chónaidhm na Rúise ó earnálacha ábhartha a gheilleagair, rud a mhéadóidh costas a ghníomhaíochtaí míleata agus a chuirfidh teorainn lena chumas an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, ceannasacht agus neamhspleáchas na hÚcráine.

51. Dá bhrí sin, mar a thug an Chúirt Ghinearálta faoi deara i mír 108 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, tá gaol réasúnach idir, ar thaobh amháin, díriú ar phríomhdhuine gnó atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise agus, ar an taobh eile, cuspóir na mbeart sriantach sa chás seo. Murab ionann agus argóintí an iarratasóra, tá an caidreamh sin ar marthain fiú in éagmais iompar sonrach ar thaobh an duine liostaithe, go háirithe maidir le tionchar ar Rialtas Chónaidhm na Rúise, nó in éagmais nasc idir an duine sin agus an réimeas a rialaíonn an tír sin.

52. Dá bhrí sin, leis an léiriú teileolaíoch ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ní gá athbhreithniú a dhéanamh ar léiriú téacsúil agus comhthéacsúil na forála sin, mar a leagtar amach i míreanna 39 agus 44 den Tuairim seo. Go deimhin, tacaíonn sé leis an tuairim go gceanglaítear leis an nath 'príomhphearsana gnó' atá san fhoráil sin ar an gComhairle a léiriú nach ndéanann an duine lena mbaineann gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála ach amháin agus go meastar gur duine gnó an-tábhachtach ar a laghad é an duine sin san earnáil ina bhfuil sé rannpháirteach, agus dá bhrí sin go bhfuil sé in ann tionchar a imirt laistigh di.

[33] Féach mo Thuairim in *Timchenko* v *an Chomhairle* (C-703/23 P, EU:C:2025:274, mír 52).

[34] Féach Cinneadh 2014/512/CBES ón gComhairle an 31 Iúil 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíchobhsú staid na hÚcráine (IO 2014 L 229, lch. 13), arna leasú, agus Rialachán (AE) Uimh. 833/2014 ón gComhairle an 31 Iúil 2014 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise ghníomhaíochtaí na Rúise i ndíchobhsú staid na hÚcráine (IO 2014 L 229, lch. 1).

[35] Ba cheart dom aird na Cúirte Breithiúnais a tharraingt freisin ar aithris 2 agus aithris 4 de Chinneadh 2022/329, arna lua ag an gCúirt Ghinearálta i mír 106 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, ina ndearbhaítear go bhfuil an tAontas fós 'diongbháilte agus tacaíocht á tabhairt aige do cheannasacht agus d'iomláine chríochach na hÚcráine' agus ina dtagraítear don ghá atá le bearta sriantacha breise a ghlacadh lena bhforchuirtear iarmhairtí ollmhóra tromchúiseacha ar an Rúis mar gheall ar a fogha míleata. Thairis sin, luaitear in aithris 10 de Chinneadh 2022/329 go n-áireofaí i bhfreagairt an Aontais Eorpaigh 'bearta sriantacha earnála agus aonair araon mar fhreagairt ar an 'ionradh neamhspreagtha a rinne fórsaí armtha Chónaidhm na Rúise ar an Úcráin'. Is léir ón ráiteas sin gur gnéithe iad an dá chineál beart sin atá fite fuaite ina chéile agus an aidhm chéanna á saothrú acu.

53. I bhfianaise na mbreithnithe roimhe seo, ní cheanglaítear le haon cheann de na modhanna léirithe a shainítear i gcásdlí na Cúirte Breithiúnais chun brí forála de dhlí an Aontais a fháil amach, mar a áitíonn an t-achomharcóir, go mbeadh iompar cumhachtach ag an duine a bhfuiltear ag díriú air *vis-à-vis* Rialtas Chónaidhm na Rúise ná nasc a bheith ann leis chun duine a aicmiú mar 'phríomhdhuine gnó' de réir bhrí Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

54. Dá bhrí sin, táim den tuairim nach féidir a rá go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí agus léiriú á dhéanamh aici ar an nath 'príomhdhuine gnó' dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

55. Ba cheart diúltú don chéad sraith d'argóintí a d'ardaigh an t-achomharcóir.

2. An léiriú ar an nath 'rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim'

56. Sa dara háit, áitíonn an t-achomharcóir go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí nuair a chinn sí nach mór léiriú a dhéanamh ar an nath 'lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise', mar a leagtar síos in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar thagairt don nath 'atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha' san fhoráil sin seachas don nath 'príomhdhaoine gnó'. Ní hamháin go n-áitíonn sé go bhfuil léiriú na Cúirte Ginearálta ag teacht salach ar léiriú na Cúirte Ginearálta leis na leaganacha teanga éagsúla d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ach le haithris 11 de Chinneadh 2022/329 freisin, lena gcuirtear in iúl go soiléir gur glacadh an critéar sin chun díriú ar dhaoine a chuireann foinse shuntasach ioncaim ar fáil do Rialtas Chónaidhm na Rúise. Dar leis an achomharcóir, chiallódh aon léiriú eile nach mbeadh tábhacht ar bith ag baint le hiompar pearsanta an bhaill den lucht gnó lena mbaineann i leith Rialtas na Rúise ná lena rannpháirtíocht leis chun é a liostú faoi Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

57. Cuireann an Chomhairle i gcoinne na n-argóintí sin.

58. Mar réamhbharúil, ba cheart dom a mheabhrú, i mír 69 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, gur chinn an Chúirt Ghinearálta, leis an nath '... lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise', mar a leagtar síos in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, gurb iad na hearnálacha eacnamaíocha a bhfuil baint ag na príomhdhaoine gnó leo, agus ní na daoine gnó iad féin, a dtagraítear dóibh. Ciallaíonn sé sin, chun an fhoráil sin a chur i bhfeidhm, nach gá don Chomhairle ach a chruthú go soláthraíonn na hearnálacha eacnamaíocha sin foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise; níl aon cheanglas breise ann iompar an duine lena mbaineann nó nasc idir an duine sin agus réimeas na Rúise a léiriú. Dar leis an gCúirt Ghinearálta, tá an léiriú sin comhsheasmhach leis na cuspóirí a shaothraítear leis na bearta sriantacha atá i gceist sa chás seo.

59. I bhfianaise an chásdlí dá dtagraítear i mír 41 thuas, ba cheart dom a chur in iúl, ar dtús, go gcuireann foclaíocht fhormhór na leaganacha teanga d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, i gcoinne argóint an achomharcóra.

60. Is é sin an cás leis an leagan Béarla, ina dtugtar le fios le hord na gcomhpháirteanna éagsúla d'fhoclaíocht Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, gur léirigh an Chúirt Ghinearálta an nath 'foinse shuntasach ioncaim a sholáthar' i gceart mar thagairt don nath 'rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha' díreach os a chomhair. Dá mba mhian leis an

gComhairle a fhoráil gurbh iad na príomhdhaoine gnó féin a bheadh mar bhunús don ioncam sin, d'fhéadfadh sí ord an dá nath sin a aisiompú go réasúnta chun go mbeadh sé sin soiléir, ós rud é nach raibh aon chúis theangeolaíoch ina coisc ar é sin a dhéanamh.

61. Thairis sin, le formhór na leaganacha teanga d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, cuirtear isteach forainm coibhneasta idir na nathanna 'atá rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha' agus 'lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise'. [36] Sna cásanna sin, tá an nasc idir an dá ghné níos soiléire fós, toisc go dtagann an nath '... lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise' chun bheith ina fhochlásal den ghrúpa ainmniúil 'earnálacha eacnamaíocha'.

62. Ar aon nós, maidir leis na leaganacha sin a mhaíonn an t-achomharcóir a bheith débhríoch, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, ó thaobh an chomhthéacs de, a mhéid a nasctar le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, an focal 'ioncaim' le rialtas náisiúnta mar thairbhí de, is é an léiriú is cruinne ar na téarmaí sin ná nach mór foinse an ioncaim sin a bheith ina earnáil eacnamaíoch seachas ina dhuine aonair gnó. [37] Is é sin an ghnáth-thuiscint ó thaobh na maicreacnamaíochta de a mhéid a bhaineann le hairgeadas na Stát. Ina theannta sin, is léir, dá mbeadh sé beartaithe ag an gComhairle go dtiocfadh an fhoinse shuntasach ioncaim ó phríomhdhuine gnó, go mbeadh an nath 'rannpháirteach in earnálacha eacnamaíocha' iomarcach agus nach gcuirfí isteach é in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ós rud é go bhfuil gach duine gnó, de réir sainmhínithe, rannpháirteach in earnáil eacnamaíoch, go díreach nó go hindíreach.

63. Thairis sin, feictear domsa go dtacaítear leis an léiriú comhthéacsúil sin leis an léiriú teileolaíoch ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Tar éis an tsaoil, a mhéid is go bhfuil sé d'aidhm ag glacadh na mbeart sriantach, mar a míníodh cheana, [38] teorainn a chur leis na hacmhainní airgeadais atá ar fáil do Rialtas Chónaidhm na Rúise chun deireadh a chur lena bheartas díchobhsaithe agus fogha ar an Úcráin, is féidir an cuspóir sin a bhaint amach ar bhealach níos éifeachtaí tríd an ioncam a thagann ó earnáil eacnamaíoch iomlán a chreimeadh, seachas ón rannpháirtíocht aonair ó phríomhdhuine gnó.

64. Dá bhrí sin, ní dhearna an Chúirt Ghinearálta aon earráid, go háirithe i mír 70 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, trína chinneadh, i bhfianaise chuspóir na mbeart sriantach atá i gceist sa chás seo, go raibh ar an bhfoinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise teacht ó na hearnálacha ina raibh baint ag na príomhdhaoine gnó atá liostaithe, seachas ó na daoine gnó sin iad féin.

65. Maidir leis an gcuid eile, áitíonn an t-achomharcóir go bhfuil an léiriú roimhe seo ag teacht le haithris 11 de Chinneadh 2022/329, lenar leasaíodh Cinneadh 2014/145 chun critéar nua a chur san áireamh faoi Airteagal 2(1)(g) de.

66. I ndáil leis sin, tugaim faoi deara go luaitear in aithris 11 de Chinneadh 2022/329, 'i bhfianaise a thromchúisí atá cúrsaí, measann an Chomhairle gur cheart na critéir ainmniúcháin a leasú le go n-áireofaí iontu … daoine agus eintitis a bhfuil foinse mhór ioncaim á sholáthar do [Rialtas Chónaidhm na Rúise]'. I mo thuairimse, ós rud é nach amháin go dtagraíonn an aithris sin ní

[36] Féach, go háirithe, na leaganacha Iodáilise, Gearmáinise, Ollainnise, Portaingéilise, Danmhairgise, Spáinnise, Eastóinise, Fionlainnise, Laitvise agus Slóvaicise d'Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú.

[37] Féach an sainmhíniú ar 'ioncam' arna sholáthar ag *Cambridge Dictionary*, a thagraíonn don ioncam a fhaigheann rialtas go rialta ó chánacha, atá ar fáil ag: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/revenue.

[38] Féach míreanna 50 agus 51 den Tuairim seo.

hamháin do dhaoine ach d'eintitis freisin, is léir nach féidir a thuiscint go dtagraíonn sí go heisiach do 'príomhdhaoine gnó', ach nach mór í a léamh mar thagairt do choincheap níos leithne, eadhon earnáil eacnamaíoch iomlán, lena n-áirítear na daoine agus na heintitis uile a oibríonn inti.

67. Ina theannta sin, tá sé tábhachtach a mheabhrú, de réir chásdlí na Cúirte Breithiúnais, cé gur gnéithe tábhachtacha iad aithrisí ar ghníomh de chuid an Aontais chun críocha léirithe, lena bhféadfaí cuspóirí údar an ghnímh sin a shoiléiriú, nach bhfuil aon fheidhm dhlíthiúil cheangailteach ag na haithrisí sin agus nach féidir brath orthu mar fhoras chun maolú ar fhorálacha iarbhír an ghnímh atá i gceist nó chun léiriú a dhéanamh ar na forálacha sin ar bhealach atá contrártha go soiléir dá bhfoclaíocht. [39]

68. Sa chás seo, ós rud é go mbaintear de thátal as na modhanna léirithe a shainmhínítear i gcásdlí na Cúirte Breithiúnais chun brí forála de dhlí an Aontais a fháil amach nach mór an nath 'foinse shuntasach ioncaim' a nascadh leis an nath 'a bhaineann le hearnálacha eacnamaíocha', agus ní leis an nath 'príomhphearsana gnó', níl ábhar aithris 11 de Chinneadh 2022/329 in ann an léiriú sin a thabhairt faoi cheist ann féin.

69. Ar deireadh, áitíonn an t-achomharcóir go gciallaíonn léiriú na Cúirte Ginearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, go háirithe maidir leis an nath 'foinse shuntasach ioncaim', nach bhfuil tábhacht ar bith ag baint le hiompar pearsanta ná le rannchuidiú pearsanta na pearsan gnó lena mbaineann. I ndáil leis sin, áfach, is leor a athdhearbhú go bhfuil an léiriú ar na heilimintí éagsúla den fhoráil sin in aghaidh go gceanglaítear ar an gComhairle a léiriú aon rud eile seachas go ndéanann an duine liostaithe gníomhaíocht eacnamaíoch nó tráchtála agus go meastar gur duine gnó an-tábhachtach ar a laghad é an duine sin san earnáil ina bhfuil sé rannpháirteach, agus, mar sin, go bhfuil sé in ann tionchar a imirt laistigh di.

70. I bhfianaise na mbreithnithe thuas, táim den tuairim nach féidir a rá go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid dlí trí léiriú a dhéanamh ar an nath 'lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise', mar a leagtar síos in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ar an mbealach a líomhnaíonn an t-achomharcóir.

71. Dá bhrí sin, ba cheart diúltú don dara sraith d'argóintí a d'ardaigh an t-achomharcóir.

72. I bhfianaise na gconclúidí ar thángthas orthu i míreanna 55 agus 71 den Tuairim seo, ní mór diúltú don dara foras achomhairc agus don chéad chuid den tríú foras achomhairc.

B. An dara cuid den tríú foras achomhairc

73. Leis an dara cuid den tríú foras achomhairc, déanann an t-achomharcóir agóid os comhair na Cúirte Ginearálta toisc gur dhiúltaigh sí don phléadáil neamhdhleathachta a ardaíodh faoi Airteagal 277 CFAE i gcoinne Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Go bunúsach, áitíonn sé, dá ndéanfaí léiriú ar an gcritéar atá san fhoráil sin sa chaoi nach ndírítear leis ach ar aon phearsa thábhachtach ghnó in earnáil ábhartha do gheilleagar na Rúise, gan aon oibleagáid iompar sonrach a léiriú maidir le Rialtas Chónaidhm na Rúise, bheadh an critéar sin neamhdhleathach ós rud é nach mbeadh sé ag iarraidh aon athrú iompraíochta a spreagadh sa duine sin, mar a cheanglaítear le cásdlí socair na Cúirte Breithiúnais. Áitíonn an t-achomharcóir

[39] Féach, *inter alia*, breithiúnas an 7 Márta 2024, *Roheline Kogukond agus páirtithe eile* (C-234/22, EU:C:2024:211, mír 70 agus an cásdlí dá dtagraítear).

go mbíonn smachtbhannaí á ngearradh ar dhaoine as cé hiad féin, seachas as a ndéanann siad nó ba cheart dóibh a dhéanamh, mar thoradh ar léiriú na Cúirte Ginearálta ar Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. Maidir leis an gcás seo, ceistíonn sé an chaoi a mbeadh cur i bhfeidhm an chritéir atá san fhoráil sin in ann difear a dhéanamh do Stát na Rúise ar aon bhealach.

74. Cuireann an Chomhairle i gcoinne na n-argóintí sin.

75. Faoi Airteagal 277 CFAE, féadfaidh aon pháirtí, in imeachtaí ina bhfuil gníomh a bhfuil feidhm ghinearálta aige arna ghlacadh ag institiúid de chuid an Aontais Eorpaigh, na forais a phléadáil a shonraítear sa dara mír d'Airteagal 263 CFAE d'fhonn neamh-infheidhmeacht an ghnímh sin a agairt os comhair na Cúirte Breithiúnais.

76. Sa chás seo, is léir ó mhíreanna 100 go 109 den bhreithiúnas atá faoi achomharc gur dhiúltaigh an Chúirt Ghinearálta don phléadáil neamhdhleathachta a ardaíodh i gcoinne Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, agus í den tuairim, go bunúsach, go bhfuil gaol díreach idir díriú ar phríomhdhuine lena mbaineann an fhoráil sin agus cuspóir na mbeart sriantach atá i gceist sa chás seo. Go sonrach, chuir an Chúirt Ghinearálta in iúl go bhfuil coinníollacha sa chritéar dá bhforáiltear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a bhaineann le hiompar pearsanta na ndaoine lena mbaineann, eadhon a dtionchar, mar gheall ar a ngníomhaíochtaí eacnamaíocha in earnálacha áirithe, rud a fhágann gur féidir nasc leordhóthanach a bhunú idir na daoine sin agus Rialtas Chónaidhm na Rúise.

77. De réir chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais, ní mór do chúirteanna an Aontais, ina n-athbhreithniú breithiúnach ar bhearta sriantacha, lánrogha leathan a thabhairt don Chomhairle maidir leis na critéir ghinearálta a bhunú lena sainítear an chatagóir daoine a d'fhéadfaí a chur faoi réir na mbeart sin.[40] Is é is cúis leis sin go coitianta, cé go dtugann Airteagal 24(1) CAE agus an dara mír d'Airteagal 275 CFAE dlínse, de mhaolú, do Chúirteanna an Aontais Eorpaigh sa réimse sonrach sin den chomhbheartas eachtrach agus slándála (CBES), ní féidir leis na cúirteanna sin teacht in ionad na roghanna polaitiúla nó straitéiseacha a dhéanann an Chomhairle agus bearta sriantacha á nglacadh aici.[41] Dá bhrí sin, tá teorainn leis an leibhéal grinnscrúdaithe is féidir le Cúirteanna an Aontais a chur i bhfeidhm agus a n-athbhreithniú breithiúnach á dhéanamh acu.[42]

78. Mar sin féin, ní chiallaíonn sé sin go gceadaítear don Chomhairle gníomhú ar bhealach treallach. Murach sin, bhainfí a éifeachtacht den mhaolú dá bhforáiltear in Airteagal 24(1) CAE agus sa dara mír d'Airteagal 275 CFAE.[43] De réir chásdlí socair na Cúirte Breithiúnais, ní mór athbhreithniú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht birt i bhfianaise phrionsabal na comhréireachta,[44] rud a chiallaíonn go bunúsach nach féidir difear a dhéanamh dá dhlíthiúlacht ach amháin más léir go bhfuil an beart míchuí ag féachaint don chuspóir atá an institiúid inniúil a shaothrú.[45]

[40] Féach, *inter alia*, breithiúnas an 7 Aibreán 2016, *Akhras* v *an Chomhairle* (C-193/15 P, EU:C:2016:219, mír 51 agus an cásdlí dá dtagraítear).

[41] Féach, chuige sin, breithiúnas an 25 Meitheamh 2020, *VTB Bank* v *an Chomhairle* (C-729/18 P, EU:C:2020:499, mír 61 agus an cásdlí dá dtagraítear). Féach freisin, i ndáil leis sin, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2024, *KS agus páirtithe eile* v *an Chomhairle agus páirtithe eile* (C-29/22 P agus C-44/22 P, EU:C:2024:725, míreanna 115 go 118).

[42] Féach breithiúnas an 18 Iúil 2013, *an Coimisiún agus páirtithe eile* v *Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P agus C-595/10 P, EU:C:2013:518, mír 119), ónar léir nach féidir athbhreithniú iomlán a dhéanamh ach amháin maidir le critéir liostaithe aonair.

[43] Féach, de réir analaí, breithiúnas an 10 Meán Fómhair 2024, *KS agus páirtithe eile* v *an Chomhairle agus páirtithe eile* (C-29/22 P agus C-44/22 P, EU:C:2024:725, mír 73).

[44] Féach, chuige sin, breithiúnas an 13 Márta 2025, *PKK* v *an Chomhairle* (C-44/23 P, EU:C:2025:181, mír 134).

[45] Féach, *inter alia*, breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company* v *an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128, mír 77).

79. I ndáil leis sin, ba mhaith liom a mheabhrú, ar an gcéad dul síos, go raibh an deis ag an gCúirt cheana féin, ina cásdlí, critéar a ceapadh i dtéarmaí atá cosúil leis an gceann atá i gceist anseo a fhormhuiniú. Déanaim tagairt do bhreithiúnas an 9 Iúil 2020, *Haswani* v *an Chomhairle* (C-241/19 P, EU:C:2020:545),[46] a bhain leis na critéir a leagtar síos in Airteagal 27(2)(a) agus Airteagal 28(2)(a) de Chinneadh 2013/255/CBES,[47] ina leagan arna leasú le Cinneadh (CBES) 2015/1836.[48] Leis na forálacha sin, chuir an Chomhairle cosc ar theacht isteach i gcríocha na mBallstát, agus chuir sí srian ar na cistí agus ar na hacmhainní eacnamaíocha uile ar le 'príomhdhuine gnó atá ag feidhmiú sa tSiria' iad, maidir leis an gcos ar bolg fhoréigneach a d'fhulaing pobal sibhialta na tíre sin.

80. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, ina breithiúnas, gur chuir an Chúirt Bhreithiúnais in iúl, i bhfianaise aithris 5 de Chinneadh 2013/255, arna leasú,[49] go raibh geilleagar na Siria á rialú go dlúth ag réimeas na Siria agus go raibh caidreamh idirspleáchais bunaithe ag an bpobal gnó agus ag an réimeas sin. Laistigh den chreat sin, ní raibh caidre inmheánach na bpríomhphearsa gnó a bhí ag feidhmiú sa tSiria in ann a stádas a choimeád ach amháin trí dhlúthcheangal a bheith aige le réimeas na Siria. Dá bhrí sin, ba leor baint a bheith ag daoine leis an gcatagóir sin daoine chun na bearta ba ghá a dhéanamh, gan aon ghá a bheith ann fianaise a sholáthar ar an nasc idir bheith ina phríomhphearsa ghnó agus réimeas na Siria.[50]

81. Mar sin féin, tugaim faoi deara, in ainneoin na foclaíochta comhchosúla a bhaineann leo, go bhfuil difríocht thábhachtach ag baint le cur i bhfeidhm an chritéir a leagtar síos le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, i gcomparáid leis an gcritéar atá i gCinneadh 2013/255, arna leasú. Go deimhin, i gcás na mbeart sriantach a glacadh tar éis an ionsaithe a rinne fórsaí armtha na Rúise ar an Úcráin, ní thagraíonn liostú na bpríomhphearsana gnó do chaidreamh idirspleáchais atá ann cheana idir pobal gnó Chónaidhm na Rúise agus réimeas na tíre sin. Ní dhírítear ar na pearsana gnó sin i ndáiríre mar gheall ar an dlúthcheangal atá acu le ceannaireacht pholaitiúil na Rúise, ach mar gheall ar a ngníomhaíocht ghnó in earnáil eacnamaíoch lena soláthraítear foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise.[51]

82. Dá bhrí sin, beidh ar an gCúirt Bhreithiúnais cinneadh a dhéanamh an féidir seasamh leis an gcritéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, sna himthosca sin. Go sonrach, beidh ar an gCúirt scrúdú a dhéanamh an féidir a mheas go bhfuil an critéar sin dleathach in éagmais oibleagáid ar an gComhairle a léiriú, ar an gcéad dul síos, nasc díreach nó indíreach idir an duine a bhfuiltear ag díriú air agus gníomhaíochtaí agus beartais Rialtas Chónaidhm na Rúise maidir leis an Úcráin, agus, ar an dara dul síos, iompar sonrach ag an bpríomhphearsa ghnó lena mbaineann, seachas an tionchar eacnamaíoch amháin a d'fhéadfadh a ghníomhaíocht ghairmiúil a fheidhmiú ar gheilleagar Chónaidhm na Rúise agus, dá bhrí sin, ar an ioncam a fhaigheann Rialtas Chónaidhm na Rúise.

83. Maidir leis an gcéad cheann de na ceisteanna sin, ba mhaith liom aird na Cúirte Breithiúnais a tharraingt ar a breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company* v *an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128) inar sheas sí le critéar liostaithe lena ndírítear ar dhaoine nó ar

[46] 'An breithiúnas in *Haswani*'.

[47] Cinneadh ón gComhairle an 31 Bealtaine 2013 maidir le bearta sriantacha i gcoinne na Siria (IO 2013 L 147, lch. 14).

[48] Cinneadh ón gComhairle an 12 Deireadh Fómhair 2015 lena leasaítear Cinneadh 2013/255/CBES a bhaineann le bearta sriantacha i gcoinne na Siria (IO 2015 L 266, lch. 75).

[49] Is ionann ábhar aithris 5 de Chinneadh 2013/255, arna leasú, agus ábhar aithris 6 de Chinneadh 2015/1836.

[50] An breithiúnas in *Haswani*, míreanna 66, 69 agus 70.

[51] Níor bunaíodh critéar liostaithe bunaithe ar an gcaidreamh comhleasa agus comhthacaíochta idir príomhdhaoine gnó agus Rialtas Chónaidhm na Rúise ach amháin mar thoradh ar an leasú ar Chinneadh 2014/145 le Cinneadh (CBES) 2023/1094 ón gComhairle an 5 Meitheamh 2023 (IO 2023 L 146, lch. 20). Ar ndóigh, níl feidhm ag an gcritéar sin maidir leis an gcás reatha *ratione temporis*.

eintitis nár ghá cruthúnas a thabhairt ar nasc iarbhír díreach nó indíreach le leathadh núicléach dá dtagraítear sa tacar sin de bhearta sriantacha. Ina breithiúnas, mheas an Chúirt, go bunúsach, go bhféadfaí, fiú in éagmais nasc den sórt sin, na daoine agus na heintitis sin a liostú ós rud é go raibh siad in ann leathadh núicléach a spreagadh trí acmhainní nó saoráidí de chineál ábhartha, airgeadais nó lóistíochta a chur ar fáil do Rialtas na hIaráine. [52]

84. I mo thuairimse, tá forais láidre ann chun ráitis na Cúirte Breithiúnais roimhe seo a chur i bhfeidhm ar an gcás seo. Tar éis an tsaoil, mar a d'áitigh mé i mo Thuairim in *Timchenko* v *an Chomhairle* (C-703/23 P, EU:C:2025:274, mír 52), is é an *ratio decidendi* taobh thiar den chásdlí sin deireadh a chur leis na gníomhaíochtaí a ndírítear orthu leis na bearta sin trí na hacmhainní airgeadais atá ar fáil chun na críche sin a laghdú, gan beann ar a dtionscnamh agus, go háirithe, an bhfuil nasc ann idir an duine a bhfuiltear ag díriú air agus gníomhaíochtaí agus beartais an rialtais lena mbaineann. Sa chás seo, tá gníomhaíochtaí eacnamaíocha na bpríomhphearsana gnó a ndírítear orthu leis na bearta sriantacha atá i gceist anseo ríthábhachtach chun buiséad Rialtas Chónaidhm na Rúise a mhaoiniú. Dá bhrí sin, ní bhaineann sé le hábhar cé acu atá nó nach bhfuil na pearsana gnó sin nasctha go díreach nó go hindíreach leis an rialtas sin nó le gníomhaíochtaí agus beartais an rialtais maidir leis an Úcráin.

85. Maidir leis an dara ceist, tá argóint an achomharcóra bunaithe ar an toimhde gur bhain cásdlí na Cúirte Breithiúnais go dtí seo le cásanna inar spreag iompar pearsanta an duine a bhfuiltear ag díriú air é a chur ar liostaí na ndaoine nó na n-eintiteas atá faoi réir bearta sriantacha, ar réamhriachtanas é an t-iompar sin chun an staid a bhfuiltear ag iarraidh aghaidh a thabhairt air leis na bearta sin a shannadh dó. Sonraíonn an t-achomharcóir nár sheas an Chúirt Bhreithiúnais riamh le critéar liostaithe ar bhonn stádas gairmiúil an duine lena mbaineann amháin, eadhon daoine gnó in earnálacha eacnamaíocha brabúsacha.

86. Ní mór dom a chur in iúl, fiú dá nglacfaí leis go raibh barúlacha an achomharcóra ceart, nach gciallaíonn sé sin ann féin nach mór critéar liostaithe nach gceanglaítear leis iompar pearsanta ar thaobh na ndaoine a ndírítear orthu, chun críoch a liostaithe, a mheas mar chritéar mídhleathach *per se*. Tar éis an mhéid sin uile, mar a tugadh chun cuimhne i mír 7 den Tuairim seo, tá lánrogha leathan ag an gComhairle maidir le sainmhíniú ginearálta agus teibí na gcritéar agus na nósanna imeachta dlíthiúla chun bearta sriantacha a ghlacadh, rud a chiallaíonn nach ceart ach beart atá míchuí go follasach i ndáil leis an gcuspóir atá an Chomhairle ag iarraidh a shaothrú a chur ar ceal.

87. I ndáil leis sin, ba cheart dom a chur in iúl, mar réamhbharúil, nach gceistíonn an t-achomharcóir dlisteanacht an chuspóra a shaothraítear leis an gcritéar a leagtar síos le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, cuspóir a shainaithin an Chúirt Ghinearálta i mír 106 den bhreithiúnas atá faoi achomharc mar chuspóir a mhéadaíonn an brú ar Chónaidhm na Rúise agus an costas a bhaineann le gníomhaíochtaí Chónaidhm na Rúise chun an bonn a bhaint d'iomláine chríochach, de cheannasacht agus de neamhspleáchas na hÚcráine agus chun réiteach síochánta ar an ngéarchéim a chur chun cinn. [53] Ní cheistíonn an t-achomharcóir ach oiread ráiteas na Cúirte Ginearálta go bhfuil an cuspóir sin comhsheasmhach leis an aidhm an tsíocháin agus an tslándáil idirnáisiúnta a chaomhnú, i gcomhréir le cuspóirí ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais Eorpaigh a leagtar amach in Airteagal 21 CAE. Mar sin féin, cuireann sé in aghaidh a iomchuí atá sé príomhphearsana gnó dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a liostú mar bhealach chun na cuspóirí sin a bhaint amach.

88. Measaim, áfach, gur cheart diúltú d'argóint an achomharcóra ar na cúiseanna seo a leanas.

[52] Breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company* v *an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128, mír 80 agus mír 81).

[53] Féach mír 50 den Tuairim seo freisin.

89. Sa chéad áit, mar a mhínigh mé cheana féin sa chéad chuid den Tuairim seo, is féidir díriú ar phríomhphearsana gnó mar gheall ar a ngníomhaíocht ghairmiúil i bpríomhearnálacha gheilleagar na Rúise, a mhéid atá dlúthnasc idir toradh na ngníomhaíochtaí sin agus maoiniú bhuiséad Rialtas Chónaidhm na Rúise. Go bunúsach, fágann forchur na mbeart sriantach go bhfuil sé níos deacra dóibh a ngníomhaíochtaí a dhéanamh, rud a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do gheilleagar na Rúise [54] agus, dá bhrí sin, a rannchuidíonn le costais an fhogha mhíleata faoin Úcráin a mhéadú. Dá bhrí sin, bhí sé de cheart ag an gCúirt Ghinearálta a chinneadh, i mír 108 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, go bhfuil caidreamh réasúnach idir díriú ar phríomhphearsana gnó atá ag feidhmiú in earnálacha eacnamaíocha lena soláthraítear ioncam suntasach do Rialtas Chónaidhm na Rúise agus cuspóir na mbeart sriantach atá i gceist, eadhon brú a chur ar Rialtas Chónaidhm na Rúise deireadh a chur leis an bhfogha sin.

90. Thairis sin, mar fhreagra ar ghearán an achomharcóra nach gcinntear go sonrach le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, na hearnálacha is earnálacha lena soláthraítear ioncam suntasach do Rialtas Chónaidhm na Rúise, ní mór a shonrú go dtagann foirmliú an natha sin faoin lánrogha leathan atá ag an gComhairle freisin agus na critéir ghinearálta a bhfuil feidhm acu i gcóras beart sriantach á sainiú. D'fhéadfadh cur i bhfeidhm an choincheapa atá sa nath sin maidir le cás sonrach a chinneadh ar bhonn cás ar chás ar an mbonn go bhfuil an measúnú sin faoi réir athbhreithniú ag Cúirteanna an Aontais, arb amhlaidh atá sa chás seo. [55] Ina theannta sin, contrártha le hargóintí an achomharcóra, ní mheasaim go ndéanann easpa cinnidh in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, maidir leis na hearnálacha eacnamaíocha lena mbaineann an fhoráil sin, prionsabal na deimhneachta dlíthiúla a shárú. Tar éis an tsaoil, tríd an nath 'earnálacha lena soláthraítear ioncam suntasach do Rialtas Chónaidhm na Rúise' a úsáid, leagtar amach le hAirteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, gnéithe atá sonrach go leor chun na cásanna ina bhféadfar an nath sin a chur i bhfeidhm a aithint, i gcomhréir, dá bhrí sin, leis na ceanglais a bunaíodh le cásdlí socair na Cúirte Breithiúnais. [56]

91. Sa dara háit, mar a cheanglaítear le cásdlí na Cúirte Breithiúnais, [57] ba cheart an comhthéacs inar glacadh an cinneadh sin a chur san áireamh go cuí sa mheasúnú ar oiriúnacht Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú. I ndáil leis sin, iarraim ar an gCúirt aird a thabhairt ní hamháin ar na himthosca urghnácha atá ag teacht chun cinn inar glacadh na bearta sriantacha atá i gceist, ach ar na héifeachtaí carnacha a raibh sé beartaithe na bearta uile a achtaíodh i gcoinne Chónaidhm na Rúise tar éis a hionsaithe ar an Úcráin a úsáid ó dhearcadh foriomlán freisin.

92. I ndáil leis sin, ní mór a thabhairt faoi deara, ar an gcéad dul síos, gur glacadh na bearta sriantacha atá i gceist i gcomhthéacs urghnách fíorphráinne, dá dtagraítear in aithris 3 go haithris 10 de Chinneadh 2022/329. Bhí na bearta sin ina gcuid dhílis de phacáiste beart a raibh raon feidhme nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe seo ag an gComhairle, ar bearta iad a ghlac an Chomhairle ar bhealach tapa, aontaithe, céimnithe agus comhordaithe. [58] Mar a chuir an Chomhairle in iúl, agus an ceart aici, ag an éisteacht, d'fhreagair an tAontas Eorpach go láidir do

[54] Féach, i ndáil leis sin agus de réir analaí, breithiúnas an 5 Meán Fómhair 2024, *GM agus ON* (C-109/23, EU:C:2024:681, mír 54), agus mo Thuairim sa chás sin (C-109/23, EU:C:2024:307, mír 76).

[55] I ndáil leis sin, ní mór dom a thabhairt faoi deara freisin, trína cheathrú foras achomhairc, go ndiúltaíonn an t-achomharcóir go bunúsach gur earnáil eacnamaíoch í an earnáil eacnamaíoch ina n-oibríonn sé a sholáthraíonn foinse shuntasach ioncaim do Rialtas Chónaidhm na Rúise. Mar sin féin, ní thagann an measúnú sonrach sin faoi raon feidhme na hiarrata a rinne an Chúirt Bhreithiúnais maidir leis an Tuairim seo agus, dá bhrí sin, ní chumhdaítear é le m'anailís.

[56] Féach, chuige sin, breithiúnas an 4 Deireadh Fómhair 2024, *an Liotuáin agus páirtithe eile* v *an Pharlaimint agus an Chomhairle (Pacáiste Soghluaisteachta)* (C-541/20 go C-555/20, EU:C:2024:818, mír 159 agus an cásdlí dá dtagraítear).

[57] Féach breithiúnas an 1 Márta 2016, *National Iranian Oil Company* v *an Chomhairle* (C-440/14 P, EU:C:2016:128, mír 78).

[58] Féach breithiúnas an 27 Iúil 2022, *RT France* v *an Chomhairle* (T-125/22, EU:T:2022:483, mír 87), inar tháinig Mór-Dhlísheomra na Cúirte Ginearálta ar chinneadh den chineál céanna.

shárú oibleagáidí a forchuireadh *erga omnes* leis an dlí idirnáisiúnta chun cur i gcoinne fhogha míleata Chónaidhm na Rúise faoin Úcráin,[59] agus úsáid á baint chun na críche sin as na bearta uile atá ar fáil dó nach raibh úsáid fornirt i gceist leo.

93. Ar an dara dul síos, cuirtear in iúl go soiléir in aithris 5 de Chinneadh 2022/329, de réir na Comhairle, go mbeadh iarmhairtí ollmhóra agus costais thromchúiseacha ag aon ionsaí míleata a dhéanfadh Cónaidhm na Rúise ar an Úcráin, lena n-áirítear réimse leathan beart sriantach earnála agus aonair a ghlacfaí i gcomhar le comhpháirtithe. Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach a mheabhrú, go mbraitheann oiriúnacht na mbeart sriantach atá i gceist ní hamháin ar a n-éifeacht ar ghrúpa aonair daoine aonair, amhail na príomhphearsana gnó lena mbaineann Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, ach ar éifeacht charnach na mbeart uile arna nglacadh ag an gComhairle chun bonn eacnamaíoch na Rúise a lagú agus chun an bonn a bhaint de chumas Chónaidhm na Rúise leanúint den chogadh a mhaoiniú agus a fhógairt.

94. Dá bhrí sin, leis an gcritéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, mar aon leis an gcomhthéacs inar glacadh na bearta sin agus tromchúis ar leith an cháis mar a chuir an Chomhairle i dtábhacht i gCinneadh 2022/329, tacaítear leis an gcinneadh nach bhfuil na bearta sriantacha arna nglacadh i gcoinne príomhdhaoine gnó míchuí go follasach i ndáil lena gcuspóir.

95. Dá réir sin, táim den tuairim nár cheart a dhearbhú go bhfuil an critéar atá in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, neamhdhleathach.

96. Thairis sin, tá an cinneadh sin, dar liom, i gcomhréir le mír 109 den bhreithiúnas atá faoi achomharc, inar mheas an Chúirt Ghinearálta, mar a cuireadh in iúl cheana, go bhfuil coinníollacha in Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, a bhaineann le hiompar pearsanta na ndaoine lena mbaineann. Go deimhin, leis an ráiteas sin, tagraíonn an Chúirt Ghinearálta d'iompar na ndaoine sin agus dá dtionchar ar na hearnálacha eacnamaíocha ina n-oibríonn siad, agus ní d'iompar ná do thionchar sonrach ar Rialtas Chónaidhm na Rúise ná do nasc leis an réimeas lena rialaítear an tír sin.

97. Maidir leis an gcuid eile, a mhéid a shonraíonn an t-achomharcóir go bhfuil sé deacair a fháil amach conas ba cheart do dhaoine liostaithe gníomhú chun nach liostófar iad nó chun iad a dhíliostú, tá sé tábhachtach a chur in iúl go bhféadfar pearsana gnó tábhachtacha a dhíliostú más féidir leo a léiriú gur fhág siad an post a bhí mar bhonn lena liostú. Arís, cé go bhféadfadh post den sórt sin údar a thabhairt leis an liostú tosaigh, ní féidir a bheith mar thoradh air go socrófar cás an duine lena mbaineann in am agus go mbainfí aon éifeacht úsáideach den athbhreithniú tréimhsiúil, ach amháin más féidir leis an gComhairle fós riosca imchéimniúcháin a léiriú, ar saincheist í nach n-ardaítear go sonrach sa chás seo.

98. I bhfianaise na mbreithnithe roimhe seo, molaim go gcinnfeadh an Chúirt Bhreithiúnais nach féidir le haon cheann de na hargóintí a chuir an t-achomharcóir chun cinn a léiriú go ndearna an Chúirt Ghinearálta earráid nuair a mheas sí gur ghá diúltú don phléadáil neamhdhleathachta a ardaíodh i gcoinne Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, faoi Airteagal 277 CFAE.

99. Dá bhrí sin, ba cheart diúltú don dara cuid den tríú foras achomhairc.

[59] A mhéid a bhaineann le sárú den sórt sin a bheith ann, féach Rún an 2 Márta 2022, dar teideal 'Aggression against Ukraine' (A/ES-11/L.1), ó Chomhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe.

V. Conclúid

100. I bhfianaise na hanailíse a leagtar amach sa Tuairim seo, molaim go ndiúltódh an Chúirt Bhreithiúnais don achomharc maidir leis an dara agus an tríú foras achomhairc, a mhéid a bhaineann siad le léiriú Airteagal 2(1)(g) de Chinneadh 2014/145, arna leasú, agus leis an bpléadáil neamhdhleathachta a d'ardaigh an t-achomharcóir ag an gcéad chéim faoi Airteagal 277 CFAE.

101. Ní chuirim aon tuairim in iúl i ndáil leis an gcuid eile de na forais achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir, ná maidir leis an bpáirtí ar cheart a ordú dó na costais a íoc de bhun Airteagal 184(2) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais.